

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 281/2023-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Mariánom Maholányim, advokátom, Račianska 72, Bratislava, proti postupu a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Cdo/39/2021 z 24. augusta 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. decembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Súčasne žiada priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania.
2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ bol v právnom postavení žalovaného v spore o zaplatenie 14 698,83 eur s príslušenstvom v konaní pred Okresným súdom Bratislava IV („okresný súd“) vedenom pod sp. zn. 16C/94/2014 týkajúcom sa nároku žalobkyne ako bývalej manželky sťažovateľa na zaplatenie predmetnej sumy z titulu ňou uhradených splátok pri plnení spoločného dlhu. Okresný súd rozsudkom č. k. 16C/94/2014 z 9. augusta 2017 uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 33 920,87 eur spolu s úrokmi z omeškania a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.
3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal sťažovateľ osobne 14. septembra 2017 v listinnej podobe odvolanie s uvedením iba všeobecne uvedených odvolacích dôvodov s tým, že podrobné odôvodnenie odvolania a doplnenie odvolacieho návrhu zašle súdu v lehote do 10 dní. Lehota

na podanie odvolania mu uplynula posledným dňom, t. j. 18. septembra 2017. Sťažovateľ doručil okresnému súdu 2. októbra 2017 podanie označené ako „Doplnenie odvolania“, v ktorom odôvodnil jednotlivé odvolacie dôvody.

4. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na odvolanie sťažovateľa rozsudkom č. k. 16Co/160/2018 z 30. júna 2020 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti zmenil a žalobu zamietol.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie s tým, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu [§ 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“)]. Poukázala na to, že odvolací súd by mal odmietnuť odvolanie, ktoré bolo podané bez podrobnejšej špecifikácie a argumentácie. Súčasne poukázala na odklon od rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5Obdo/23/2018 a tiež na uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 90/2019. K dovolaniu žalobkyne sa prostredníctvom vyjadrenia podaného súdu 28. januára 2021 vyjadril sťažovateľ. Najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a zároveň aj dôvodné podľa § 432 ods. 2 CSP, lebo opodstatnene namieta, že dovolaním napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Preto uznesením č. k. 4Cdo/39/2021 z 24. augusta 2022 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Ústavný súd dopytom na okresný súd zistil, že v čase predbežného prerokovania tejto ústavnej sťažnosti krajský súd, rešpektujúc právny názor najvyššieho súdu, rozhodol vo veci uznesením č. k. 16Co/156/2022 z 22. decembra 2022 tak, že odvolanie sťažovateľa odmietol podľa § 386 písm. d) CSP. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 30. marca 2023.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ podal proti zrušujúcemu uzneseniu najvyššieho súdu ústavnú sťažnosť, ktorou namieta porušenie práva na spravodlivé súdne konanie. V sťažnosti podrobne poukazuje na jednotlivé skutočnosti, ktoré sú rozhodné pre posúdenie dôvodnosti porušenia ním označeného práva na súdnu ochranu podľa ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa dohovoru.

8. Najvyšší súd úplne ignoroval vyjadrenia sťažovateľa v dovolacom konaní, neposkytol nijakú odpoveď na ním nastolené argumenty, neuviedol ani to, prečo tieto vyjadrenia nepovažoval za relevantné, dokonca ani neuviedol, že by sa sťažovateľ vôbec vyjadroval v dovolacom konaní, a to aj napriek tomu, že predkladacej správe súdu prvej inštancie vyplýva, že bolo predložené rozsiahle vyjadrenie k dovolaniu spolu so súdnym spisom najvyššiemu súdu. Vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol konkrétne argumenty, prečo je dovolanie neprípustné a/alebo nedôvodné, a uviedol aj novú osobitnú skutočnosť, ktorá procesne bráni tomu, aby sa vôbec viedlo dovolacie konanie pre nesplnenie procesných podmienok konania. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je celkom zrejmé, že ani len potenciálne nemožno subsumovať jeho obsah ako konkrétne odpovede na sťažovateľom uvedené argumenty v jeho vyjadrení k dovolaniu (príkladmo prezentované v ústavnej sťažnosti, pozn.). Sťažovateľ tak namieta najmä to, že na jeho argumenty vo vyjadrení k dovolaniu neposkytol najvyšší súd žiadnu konkrétnu presvedčivú a riadnu odpoveď. Preto na podklade judikatúry ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“)

vyjadruje, že už iba na základe tohto dôvodu by mal ústavný súd napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, pričom ústavný prieskum ostatných sťažovateľom uvedených argumentov je v danom procesnom štádiu predčasný, keďže ani len najvyšší súd nezaujal žiadne stanovisko.

9. Podľa sťažovateľa najvyšší súd celkom svojvoľne a bez akéhokoľvek vysvetlenia (hoci na to sťažovateľ poukázal v dovolacom konaní) neprihliadol, napriek tomu, že z úradnej povinnosti prihliadnuť mal, že absentovali základné procesné podmienky konania na to, aby mohlo dovolacie konanie vôbec prebiehať, keďže na majetok sťažovateľa bol vyhlásený osobný bankrot – konkurz spojený s oddĺžením (vyhlásenie o oddĺžení zverejnené v Obchodnom vestníku č. 160/2018, uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 37OdK/279/2018 z 10. augusta 2018), hoci bol konkurz zrušený z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu (oznam zverejnený v Obchodnom vestníku pod č. 69/2020 z 8. apríla 2020), pričom údajná uplatňovaná pohľadávka protistrany mohla byť uplatnená a vymáhaná len v konkurznom konaní, čo predstavovalo výslovný zákonný dôvod na zastavenie dovolacieho konania. Sťažovateľ s poukazom na § 166e ods. 2 a ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov tvrdí, že najvyšší súd nesmel pristúpiť k dovolaciemu prieskumu rozsudku odvolacieho súdu a mal dovolacie konanie zastaviť. Uvedené skutočnosti a argumenty, na ktoré sťažovateľ poukazoval aj vo svojom vyjadrení, zostali bez povšimnutia a akéhokoľvek vysvetlenia, prečo nemajú žiadnu relevanciu pre rozhodnutie vo veci. Sťažovateľ pre úplnosť uvádza, že ak by aj bol právny názor dovolacieho súdu týkajúci sa blanketových odvolaní správny, tak na súčasnom stave to už nič nezmení, keďže vzhľadom na existenciu oddĺženia už v čase prebiehajúceho odvolacieho konania vyplýva, že odvolací súd nemohol potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa ani odmietnuť odvolanie, a to z dôvodu existencie procesnej podmienky, ktorá bránila súdu (odvolaciemu a dovolaciemu) vo veci ďalej konať a na ktorú boli odvolací súd a dovolací súd povinné prihliadnuť, aj keby to odvolateľ v odvolaní neuviedol.

10. Z dôvodov právnej opatrnosti prameniacej zo všeobecnej povinnosti namietať všetky známe porušenia sťažovateľ súčasne namieta aj menej relevantné porušenia práva na spravodlivé súdne konanie, aj keď v súčasnom stave konania považuje za predčasné ich uvádzať a namietať, keďže najvyšší súd neposkytol riadnu a presvedčivú odpoveď v zmysle ústavne akceptovateľných kritérií kladených pre riadne odôvodnenie súdnych rozhodnutí (tieto námietky sú zásadne zhodné s námietkami v predmetnom vyjadrení sťažovateľa k dovolaniu, pozn.). Tvrdí najmä tieto skutočnosti:

10.1. Dovolanie žalobkyne nie je prípustné, keďže preukazovala existenciu ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu jediným judikátom najvyššieho súdu dosiaľ nepublikovaným (sp. zn. 5Obdo/23/2018) a jediným judikátom ústavného súdu (IV. ÚS 90/2019); sťažovateľ poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu č. k. 6Cdo 30/2012 z 26. júna 2012 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a súdov Slovenskej republiky 5/2013 č. 59 (ďalej len „zbierka“), v ktorom bol skutkový stav skoro úplne zhodný ako v danej veci a ktoré považuje za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Na túto ustálenú rozhodovaciu prax obsahovo nadviazal aj dovolací súd za účinnosti Civilného sporového poriadku (rozsudok č. k. 6Cdo/175/2017 z 27. februára 2018, rozsudok č. k. 8Cdo/171/2017 z 29. novembra 2017), len s tým rozdielom, že súd už nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov podľa Civilného sporového poriadku. Sťažovateľ zdôrazňuje, že ostatné časti právnej vety neboli prekonané účinnosťou

Civilného sporového poriadku a neboli ustáleným spôsobom prekonané súčasnou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu.

10.2. Dovolanie žalobkyne nie je dôvodné, keďže:

a) ustanovenia § 363 a § 365 CSP nehovoria nič o tom, že by v podanom odvolaní bolo potrebné podrobne uviesť odvolacie dôvody, pričom z doslovného znenia § 363 CSP v spojení s § 365 CSP vyplýva, že stačí, ak odvolateľ iba stroho opíše odvolacie dôvody, ako sú uvedené v predmetnom ustanovení, a

b) absencia kvalitatívnej požiadavky na vymedzenie odvolacieho dôvodu (§ 363 a § 365) nie je legislatívnym nedostatkom či medzerou v zákone, ale zrejším úmyslom zákonodarcom, aby pre zachovanie suspenzívnych účinkov včas podaného odvolania odvolateľ iba všeobecne uviedol dôvody odvolania v § 365 ods. 1 CSP, pričom je právne významné, aby v čase rozhodovania odvolacieho súdu boli tieto v odvolaní bližšie vysvetlené.

10.3. Existuje iná skutočnosť (procesná podmienka) brániaca dovolaciemu súdu konať, a to absencia vecnej legitímácie žalobkyne, ktorú sú súdy povinné skúmať aj bez návrhu strán sporu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktoré je v prípade kasačného uznesenia najvyššieho súdu priamo dotknuté, keďže najvyšší súd mu nedal presvedčivú a konkrétnu odpoveď na ním podanú argumentáciu uplatnenú vo vyjadrení k dovolaniu smerujúcu (i) k spochybneniu prípustnosti a dôvodnosti podaného dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a (ii) k absencii základných procesných podmienok dovolacieho konania v dôsledku vyhlásenia osobného bankrotu – konkurzu na majetok sťažovateľa.

12. V súvislosti s kasačným charakterom napadnutého uznesenia považuje ústavný súd za žiaduce zdôrazniť, že zásadne môže o merite veci rozhodovať len v prípade takej ústavnej sťažnosti, ktorá smeruje proti „konečným“ rozhodnutiam orgánov verejnej moci. Spravidla musí ísť o rozhodnutie, ktorým sa súdne či iné konanie končí, a jeho účastník nemá možnosť inej právnej obrany než využitie inštitútu ústavnej sťažnosti.

13. Ústavný súd uznáva, že aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu môže byť principiálne spôsobilé porušiť základné právo účastníka konania. Aj vydanie procesného rozhodnutia všeobecným súdom je potrebné považovať za súčasť poskytovania súdnej ochrany. Ide najmä o prípady, ak všeobecný súd vyrieši nejakú otázku s konečnou platnosťou, ktorá je spôsobilá zásadným spôsobom ovplyvniť ďalší priebeh konania alebo jeho výsledok (č. k. II. ÚS 344/2019 z 21. novembra 2019). V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu k zrušeniu kasačných rozhodnutí ústavný súd pristupuje buď v závažných pochybeniach súdov blížiacich sa k zmätočnosti, ak znehodnocujú ďalšie konanie, alebo ak by išlo o veľmi pevnú hmotnoprávnu pozíciu preskúmaného kasačného rozhodnutia (II. ÚS 868/2016, II. ÚS 6/2018, I. ÚS 443/2019).

14. Sťažovateľ si je vedomý, že napadnuté rozhodnutie samo osebe nepredstavuje konečné rozhodnutie vo veci. V danom prípade najvyšší súd konštatoval, že právny názor odvolacieho súdu týkajúci sa možnosti konkretizovať odvolacie dôvody po uplynutí lehoty na podanie odvolania

(§ 365 ods. 3 CSP) nie je správny. Keďže odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP), možno súhlasiť so sťažovateľom v tom, že najvyšší súd v napadnutom uznesení uviedol v zásade nezmeniteľný záväzný právny názor pre odvolací súd, z ktorého je zrejmý neúspech sťažovateľa v súdnom konaní, čo sa po podaní ústavnej sťažnosti reálne prejavilo vo výroku uznesenia krajského súdu z 22. decembra 2022 odmietnutím odvolania. Keďže v tomto kontexte ide o konečné rozhodnutie súdu, ústavný súd podrobí ústavnoprávnenému prieskumu napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, a to v rozsahu námietky, ktorou sa sťažovateľ dovoľáva jedného z aspektov práva na spravodlivý proces, a to práva na určitú kvalitu odôvodnenia súdneho rozhodnutia v podobe vysporiadania sa s argumentmi prezentovanými v jeho vyjadrení, ktorým sa bránil voči nárokom uplatneným v dovolaní protistrany.

15. V kontexte argumentácie sťažovateľa považuje ústavný súd potrebné osobitne poukázať na to, že s podaním dovolania spája procesné právo povinnosť súdu prvej inštancie dovolanie doručiť protistrane, vyzvať ju, aby sa k dovolaniu vyjadrila a určiť na vyjadrenie lehotu nie kratšiu ako desať dní (§ 436 ods. 3 CSP). Ide teda o konkrétnu normatívnu reflexiu princípu rovnosti zbraní v dovolacom konaní, ktorého obsahom je uvádzať tvrdenia a prednášať argumenty, na ktoré má dostať riadnu odpoveď.

16. Po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že v danom prípade nielenže absentuje obsahová rekapitulácia vyjadrenia sťažovateľa k dovolaniu, ale aj to, že pri vyhodnocovaní prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP toto založil na dôvodoch totožných s dovolaním žalobkyne, pričom sa nevysporiadal s protiargumentáciou sťažovateľa.

17. Popísaný nedostatok by však podľa názoru ústavného súdu sám o sebe ešte nemusel niest' potenciál nedovoleného zásahu do sťažovateľovho základného práva na súdnu ochranu, resp. jeho práva na spravodlivé súdne konanie. Ústavný súd ustálene judikuje, že k vyhoveniu ústavnej sťažnosti nepristupuje v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. IV. ÚS 320/2011). V tejto súvislosti zdôrazňuje, že nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v danom prípade predovšetkým základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. IV. ÚS 104/2012, I. ÚS 9/2013, IV. ÚS 629/2012, II. ÚS 372/2012, II. ÚS 373/2012).

18. Ústavný súd, nasledujúc princíp racionality, skúmal, či sťažovateľom tvrdené porušenie procesných práv má reálny dopad na jeho postavenie a ochranu jeho základných práv a slobôd podľa ústavy a dohovoru (m. m. I. ÚS 68/2022, I. ÚS 12/2022), a to oboznámením sa s obsahom predmetného vyjadrenia (bod 10 tohto uznesenia, pozn.) a následným zhodnotením potenciálneho vplyvu tohto vyjadrenia na ťažiskové právne závery v napadnutom rozhodnutí najvyššieho súdu o opravnom prostriedku žalobkyne.

19. Samotná absencia konkrétnych odvolacích dôvodov v pôvodne podanom odvolaní sporná nebola. V tejto veci je spornou otázka, ako mal odvolací súd právne posúdiť doplnenie, resp. konkretizáciu odvolacích dôvodov po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania. Konkrétne, či relevantná právna úprava procesného práva (§ 373 ods. 1 a § 365 ods. 3 CSP)

umožňuje strane sporu konkretizovať všeobecne uvedené odvolacie dôvody po uplynutí lehoty na podanie odvolania.

20. Odvolací súd považoval doplnenie odvolania o chýbajúce odvolacie dôvody, resp. ich podrobnú špecifikáciu za odstránenie väd odvolania (§ 373 ods. 1 CSP druhá veta), na ktorej odstránenie síce súd nevyzýva, avšak uvedené nebráni odvolateľovi túto vadu odstrániť z vlastnej iniciatívy, a to prípadne aj po uplynutí lehoty na podanie odvolania do rozhodnutia o odvolaní. Obdobnú argumentáciu uplatnil vo vyjadrení k dovolaniu aj sťažovateľ, poukazujúc na právnu vetu judikátu najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/30/2012 („...*pokiaľ odvolateľ doplnil odvolanie do rozhodnutia odvolacieho súdu, je bez právneho významu, že k tomu došlo až po uplynutí odvolacej lehoty.*“).

21. Dovolací súd dospel k záveru, že pokiaľ odvolanie po uplynutí odvolacej lehoty neobsahuje riadne vymedzený odvolací dôvod a tento nemožno z obsahu odvolania vyvodiť, odvolací súd bez ďalšieho odvolanie odmietne podľa § 386 písm. d) CSP, keďže absencia relevantného odvolacieho dôvodu je vadou dovolania, pre ktorú nemožno v odvolacom konaní pokračovať (bod 19 napadnutého uznesenia). Tento záver bližšie zdôvodnil interpretáciou § 365 ods. 3 CSP (výkladom *argumentum a minori ad maius*) a § 373 ods. 1 CSP (vo vzájomnej súvislosti s už zmieneným § 365 ods. 3 CSP) a dodal, že rovnaké názory vyslovil najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 5Obdo/23/2018, ktorý prešiel testom ústavnosti v rozhodnutí ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 90/2019, za súčasného odkazu na ďalšie súvisiace uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 141/2019, z ktorých citoval kľúčové právne závery.

22. Tento záver najvyššieho súdu je jednak dostatočne odôvodnený, ale aj správny, keďže má racionálny základ a je preto z ústavného hľadiska legitímny.

23. Ustanovenie § 365 ods. 3 CSP určuje medze v zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy, pri ktorých rešpektovaní sa sťažovateľ pri dovolávaní sa súdnej ochrany (čl. 46 ods. 1 ústavy) prostredníctvom odvolania mohol pohybovať. Lehota na podanie odvolania neohraničuje len samotné podanie odvolania (t. j. iniciovanie opravného konania), ale aj vymedzenie programu odvolacieho konania (určenie rozsahu, v akom sa rozhodnutie napáda) a argumentáciu tvrdenej vadnosti rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár.* Praha : C. H. Beck, 2022. 1396 s.)

24. Ak krajský súd v okolnostiach veci uprednostnil právo na prístup súdu v podobe prejednávania oneskorene doplneného odvolania o konkretizáciu odvolacích dôvodov, rozhodol v rozpore so zákonom (§ 365 ods. 3 CSP). Nejde pritom len o otázku formálneho súladu rozhodnutia krajského súdu so zákonom, ale aj o prejav ústavného konceptu del'by moci v štáte, keď krajský súd ako orgán súdnej moci nie je oprávnený sám od seba ignorovať vôľu zákonodarcu, ktorá požíva prezumpciu súladu s ústavou, a teda aj so základným právom na súdnu ochranu (m. m. III. ÚS 365/2022).

25. V okolnostiach danej veci ústavný súd vníma nespokojnosť sťažovateľa s výsledkom dovolacieho konania, ktorého výsledkom je zrušenie rozhodnutia odvolacieho súdu vydaného v jeho prospech. Najvyšší súd však v rámci rozhodovania o podanom dovolaní žalobkyne podľa § 421 ods. 1 CSP, poskytujúc ochranu individuálnej spravodlivosti strán sporu a súčasne presadzujúc ustálenú rozhodovaciu prax, rešpektoval relevantnú procesnoprávnu normu v § 365

ods. 3 CSP (v spojení s § 373 ods. 1 CSP) a v nej nariadený príkaz nepokračovať v odvolacom konaní v prípade zmeny a doplnenia odvolacích dôvodov po uplynutí lehoty na podanie odvolania. Ústavný súd dodáva, že zo znenia § 365 ods. 3 CSP nemajú súdy danou právnou normou vytvorený diskrečný priestor a pri zistení splnenia podmienok jeho hypotézy sú súdy povinné vyvodit' jediný možný následok. Podľa § 365 ods. 3 CSP možno menit' a doplnit' odvolacie dôvody len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Slovo „len“ neponúka priestor na extenzívny výklad. Preto sa možno stotožnit' s argumentom najvyššieho súdu v bode 20 napadnutého uznesenia, v zmysle ktorého, pokiaľ by bolo možné odvolacie dôvody menit' a doplniť až do rozhodnutia o odvolaní (ako to prezentujú krajský súd a sťažovateľ, pozn.), zákonodarca by to výslovne v právnej norme uviedol.

26. Ústavný súd považuje vo vzťahu k námietke o vysporiadaní sa s vyjadrením sťažovateľa v odôvodnení napadnutého uznesenia za podstatné, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nevyplýva, že by dovolací súd k prijatiu záverov, na ktorých založil svoje rozhodnutie, viedlo vyjadrenie sťažovateľa. Navyše, právne závery, ku ktorým najvyšší súd dospel, nemajú takú povahu, že by dávali priestor na ďalšiu diskusiu. Ústavný súd dodáva, že obsah predmetného vyjadrenia sťažovateľa nemal potenciál ovplyvniť napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu, keďže podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí vykonal taký výklad prípustnosti a dôvodnosti podaného dovolania, ktorý nie je svojvoľný a nepopiera zmysel interpretovaných a aplikovaných právnych noriem.

27. Úlohou ústavného súdu nie je perfekcionisticky „prerábať“ konanie pred všeobecnými súdmi, a to aj keby k nim urobeným čiastkovým procesným úkonom mal výhrady. Ústavný súd považoval v prejednávanej veci za podstatné, že najvyšší súd svoje rozhodnutie náležite odôvodnil a jeho závery nemožno považovať za arbitrárne a svojvoľné. Nevidí tak priestor na jeho zásah vo forme zrušenia namietaného uznesenia. V konkrétnom prípade, a to v súlade s princípom racionality (bod 18 tohto uznesenia), nepovažuje za hospodárne rušiť napadnuté uznesenie len pre účely jeho doplnenia, keďže odstránenie tohto procesného nedostatku by nebolo spôsobilé ovplyvniť situáciu sťažovateľa v jeho prospech.

28. Pokiaľ ide o ďalší okruh sťažnostnej argumentácie, a to neprihliadnutie na nesplnenie procesných podmienok dovolacieho konania, ale aj odvolacieho konania (bod 9 tohto uznesenia) a nevysporiadanie sa s touto námietkou, ústavný súd konštatuje (so súčasným rešpektovaním právomoci dovolacieho súdu autonómne posúdiť prípustnosť dovolania v civilnom konaní), že sťažovateľ môže túto námietku uplatniť aj v konaní pred dovolacím súdom a subsumovať ju napríklad pod dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP v podobe námietky nesprávneho procesného postupu neprihliadnutím na existenciu oddĺženia v danom konaní. V tejto súvislosti uvádza, že ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku, nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 211/2016). Základné práva na súdnu ochranu, ako aj spravodlivý proces „sú výsledkové“, to znamená, že im proces musí zodpovedať ako celok a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016).

29. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

30. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v ústavnej sťažnosti (zrušenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie, primerané finančné zadosťučinenie a trovy konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 18. mája 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu